

KS § 4:14

Dnr. KS 2025/0046

Invånarförslag - en ny utvecklad digital form av medborgarförslag

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppdra till Kommunstyrelsens förvaltning att utarbeta riktlinjer för införande av en ny utvecklad digital form av medborgarförslag benämnt invånarförslag, som en typ av e-förslag, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2025-03-15,
2. Riktlinjerna ska antas för beslut i Kommunfullmäktige.

Särskilt yttrande

Kenneth Johansson (MP) lämnar skriftligt in följande särskilda yttrande:
Protokollsbilaga § 4:14.

Sammanfattning

Österåkers kommunfullmäktige fattade år 2013 beslut om att införa en särskild form av initiativrätt för kommuninvånarna, närmare bestämt möjligheten att väcka medborgarförslag. Formerna för denna initiativrätt bygger i allt väsentligt på Kommunallagens bestämmelser i kapitel 8 – ”Delaktighet och insyn”. Under den tid som förflutit sedan införandet har det visat sig att beredningen av medborgarförslag omgärdas av ett omfattande byråkratiskt regelverk vilket leder till att kommunens invånare får vänta länge på beslut och svar. Det kan därför ifrågasättas huruvida lagstiftarens bakomliggande skäl om att öka och fördjupa den lokala demokratin faktiskt uppnås. För att på ett bättre sätt efterleva kraven på delaktighet och insyn föreslås i detta ärende en utvecklad form av medborgarförslag, benämnt ”Invånarförslag”.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-04-16, § 4:14.
Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat 2025-03-15.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att

1. Uppdra till Kommunstyrelsens förvaltning att utarbeta riktlinjer för införande av en ny utvecklad digital form av medborgarförslag benämnt invånarförslag, som en typ av e-förslag, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2025-03-15,

Forts.

Forts. KS § 4:14

2. Riktlinjerna ska antas för beslut i Kommunfullmäktige.

Peter Nummert (RP) yrkar på ändring enligt följande:

Roslagspartiet yrkar på att inledande formuleringen i fjärde stycket på sida två i tjutet ändras:

"Invånarförslag besvaras av tjänsteman eller nämnd, beroende på förslagets dignitet och principiella betydelse. Nämnden och dess presidium ska få kännedom om de förslag som inkommit och hur dessa föreslås behandlas."
ändras till:

"Hur invånarförslag besvaras beslutas av nämnd efter förslag från tjänsteman."

Michaela Fletcher (M) yrkar avslag på Peter Nummerts (RP) ändringsyrkande.

Kenneth Johansson (MP) yrkar återremiss av ärendet med hänvisning till protokollsbilaga § 4:14.

Propositionsordning I

Ordföranden frågar Kommunstyrelsen om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Propositionsordning II

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller Peter Nummerts (RP) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Expedieras

Akt

Särskilt yttrande Kommunstyrelsen 2025-04-23.

Ärende 14. Invånarförslag - en ny utvecklad digital form av medborgarförslag

Miljöpartiet yrkar på återremiss med följande särskilt yttrande:

Inför inte ett nytt begrepp - ”Invånarförslag”. Använd ordet ”Medborgarförslag” som används i kommunallagen och utgå från skrivningen i KF:s arbetsordning och komplettera denna vid behov. Beskriv hur ni avser utveckla hanteringen av medborgarförslag där digitala verktyg är en viktig del.

Miljöpartiet tror att beslutsförslaget kan vara ett första steg mot avveckling av förslag från medborgare, eftersom en önskan om att slopa medborgarförslag tidigare har uttryckts från alliansen. Demokratin riskerar försämrats om beslut om invånarförslag införs då de inte är reglerade någonstans och regler kring dessa ej behöver följas.

Miljöpartiet Österåker hänvisar till vår motion framlagd i december 2024 - ”Ett mer demokratiskt Österåker - utveckla arbetet med medborgarförslag”

Att-satserna i motionen är följande:

- a, Att utöka resurserna för handläggare av medborgarförslag
- b, Att undersöka möjligheten att införa röstningsförfarande på de olika medborgarförslagen, samt införa lämplig ändring i KF:s arbetsordning utifrån detta
- c, Att bjuda in förslagsställaren till att presentera sitt förslag. Det ska göras oavsett om ärendet beslutas i en nämnd eller kommunfullmäktige, samt införa lämplig ändring i KF:s arbetsordning utifrån detta.
- d, Att införa en tidsgräns på 6 månader för behandling av medborgarförslag i KF:s arbetsordning.
- e, Att ytterligare digitalisera hanteringen på lämpligt sätt till förmån för medborgare och handläggare.”

Kenneth Johansson

Miljöpartiet Österåker

